

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Danica Ujc

KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM

Slovenščina
Učbenik za 7. razred osnovne šole

PRILAGOJENI IZOBRAŽEVALNI PROGRAM
Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM STANDARDOM

KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM

SLOVENŠČINA
Učbenik

7. razred

DANICA UJC

DANICA UJC**KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM
SLOVENŠČINA****Učbenik za 7. razred osnovne šole**

Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom

Ilustrirala:

Sandra Sep, prof.

Strokovno pregledale:

dr. Egidija Novljan, Darinka Rosc Leskovec, prof., Breda Ferčec Muršak, prof.

Jezikovno pregledala:

Alenka Kozinc, prof.

Uredili:

mag. Darinka Ložar in Alenka Kozinc, prof.

Oblikoval:

Žiga Valetič, Skupina Potens

Računalniški prelom:

LITTERA PICTA d.o.o.

Izdal in založil:

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Predstavniki založbe:

mag. Gregor Mohorčič

Izvedba:

RACMAN, Audio Video Studio, d. o. o.

Naklada:

120

Ljubljana, 2008, prva izdaja

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje je na svoji 116. seji dne 23. 10. 2008 na podlagi 25. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 115/03 -- ZOVFI-UPB3) in 15. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov (Ur. l. RS št. 57/06) sprejel sklep št. 6130-1/2008/225 o potrditvi učbenika avtorice Danice Ujc KAKO POVEM; KAKO NAPIŠEM, slovenščina za 7. razred osnovne šole, prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom.

Učbenik je izdan s finančno podporo Ministrstva RS za šolstvo in šport.

© Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2008

Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega dovoljenja gradiva ni dovoljeno reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali prepisovanje na kakršen koli pomnilniški medij) oblike reprodukcije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica,
Ljubljana

811.183.6(075.2)(076):376(086.034.4)

UJC, Danica

Kako povem, kako napišem [Elektronski
vir] : slovenščina.

Učbenik : 7. razred : prilagojeni

izobraževalni program z nižjim

izobrazbenim standardom / Danica Ujc ;

ilustrirala Sandra Sep. - 1.

izd. - Ljubljana : Zavod Republike Slovenije
za šolstvo, 2008

ISBN 978-961-234-669-0

240719872

KAZALO

UVOD	5
------------	---

POVEJ MI

KAKO SE SPORAZUMEVAMO

• VRSTE SPORAZUMEVANJA	8
• SPORAZUMEVANJE Z BESEDAMI	9
• GLASOVI IN ČRKE	10

ŽIVIJO! AHOJ!

• NEURADNI POGOVOR	12
--------------------------	----

PRI UČITELJICI

• URADNI POGOVOR	15
------------------------	----

LE KDO KLIČE?

• TELEFONSKI POGOVOR	17
----------------------------	----

SPOROČAM TI

ROJSTNI DAN MALO DRUGAČE

• NEURADNO VABILO	20
-------------------------	----

ŽE DOLGO SE NISMO VIDELI

• URADNO VABILO	22
-----------------------	----

NA POHOD

• NEURADNO IN URADNO OBVESTILO	24
--------------------------------------	----

TRI LJUBKE KEPICE

• MALI OGLAS	26
--------------------	----

ENKRATNA PRILOŽNOST

• REKLAMA ALI OGLAS	28
---------------------------	----

HEJ, JE KAJ NOVEGA?

• NOVICA	30
----------------	----

BREZ KLJUČKA JE ZAKLENJENO

• NEURADNO PISMO	32
------------------------	----

LE POGLEJ ME

KO KOLO DOBI NOGE

• OPIS PREDMETA	36
-----------------------	----

V TRGOVINI

• SAMOSTALNIK IN PRIDEVNIK	38
----------------------------------	----

KOLIKO JIH JE?

- ŠTEVILO SAMOSTALNIKA 41

KAKŠNEGA SPOLA JE?

- SPOL SAMOSTALNIKA 42

KAKŠNA JE? ČIGAVA JE? KATERE VRSTE JE?

- PRIDEVNIK 43

BUČA NA VRATU, BUČA NA NJIVI

- OPIS RASTLINE 44

KAKO JE MAJHNA!

- POMANJŠEVALNICE 46

BUČA TAKO IN DRUGAČE

- NADPOMENKE, PODPOMENKE, VEČPOMENKE,
SOPOMENKE, PROTIPOMENKE 47

NE HVALI DNEVA PRED VEČEROM

- STALNE BESEDNE ZVEZE IN PREGOVORI 49

KAKO KAJ POVEM?

- GOVORNI NASTOP 50

KAKO PA TA GOVORI!

- NAREČJA 52

V MORJU IN NA KOPNEM

- OPIS ŽIVALI 53

BILO JE LEPO

KAJ SE JE ZGODILO?

- PRIPOVED O DOGODKU 56
- BRANJE IN PISANJE K/H, Z/S 57

V NARAVI

- POROČILO O DOGODKU 60

SLOVENIJA, MOJA DEŽELA

NE VRAG, LE SOSED BO MEJAK

- PRIPOVED O ŽIVLJENJU ZNANE OSEBE 64

KAJ, A TO JE TUDI DRUŽINA?

- BESEDNA DRUŽINA 66

A TO Z VELIKO ALI Z MALO?

- VELIKA ZAČETNICA 67

SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI D'JALA

- PRIPOVED O POTEKU DOGODKOV 68
- MATERINŠČINA 70

KO JE DOLGO PREDOLGO

- KRAJŠAVE 71

UČITELJEM

Gradivo ***Kako povem, kako napišem*** sestavljata učbenik in delovni zvezek. Razdeljena sta na tematske sklope. Na vsebino izhodiščnih besedil opozarjajo že nadnaslovi, obravnava besedil in jezikovne tematike pa je navedena v podnaslovih.

Učitelje moram posebej opozoriti, da je izbor besedil, vprašanj in nalog tako v učbeniku kot v delovnem zvezku namenoma zastavljen precej bolj obsežno, kot pa predvidevamo, da bo predelan. Učitelji lahko med besedili, vprašanji in nalogami samostojno izbirate. Izbrali boste seveda le tisto, kar po vaši presoji ustreza sposobnostim in potrebam vaših učencev.

V učbeniku dajem pri razčlembi besedil velik poudarek ***pogovoru***. Prepričana sem, da bodo učenci z vodenim pogovorom lažje razumeli pomen in vlogo besedil, šele nato bodo lahko po zgledu samostojno tvorili besedila. Naloga ***Pogovorimo se*** je tako prvenstveno namenjena pogovoru. Učenci, ki jim pisanje ne dela preglavic, pa lahko odgovore tudi napišejo.

Zelo pomembno se mi zdi, da naučimo učence ***pravnega poslušanja***. Na poslušanje moramo učence pred začetkom dela posebej ustrezno pripraviti. Priporočljivo je, da si poskušajo učenci med poslušanjem besedila kaj zabeležiti, saj bodo tako veliko bolj pozorni.

Zigramivlog, ki so pri nekaterih temah navedene, vadimo pogovor v različnih življenjskih položajih. Učence pri tem navajamo na pravila sporazumevanja, na vljudnost, na strpnost pri poslušanju sogovorca ter jih učimo primerne govorne kulture. Opozarjamo jih na pomen uporabe knjižnega jezika, tako zbornega kot pogovornega. Naučimo jih, v katerih govornih položajih je knjižni jezik potreben in v katerih ne.

V vsakdanjem življenju ima velik pomen ***nebesedno sporazumevanje***. Naši učenci so pri tem zelo ustvarjalni in jim dajmo možnost, da se izrazijo tudi na tak način.

Opozarjam tudi na ***medpredmetno povezovanje***, zlasti s predmetoma naravoslovje in družboslovje. V učbeniku pripravljena

ZAPOMNI SI!

KAJ POMENI?

PREPIŠI TEŽJE BESEDE!

NAJDI V UČBENIKU!

miselna vzorca za opis rastline in živali lahko s pridom uporabijo učenci za govorne nastope ali pripravo plakatov pri navedenih predmetih. Pomembno povezavo z matematiko lahko zaznamo pri temi krajšave.

Pri vsaki temi so posebej izpisane **težje besede**, ki jih učenci berejo, za nekatere iščejo razlago v SSKJ (uporaba slovarske oblike besede) in jo v delovni zvezek obvezno prepišejo, lahko tudi večkrat. Na to opozarjamo tudi z znakom in navodilom v delovnem zvezku.

Čeprav nekateri naši učenci neradi **pišejo**, vztrajajmo pri prepisu osnutka in pri estetski pisavi ter pravilni oblikovanosti besedila. Naj bodo vidni odstavki. Za motivacijo jim dovolimo pisanje na računalnik ali pa njihove pisne izdelke razstavimo.

V delovnem zvezku učenci na ravni rabe spoznavajo tudi **temeljne zakonitosti materinščine**. Na voljo je veliko nalog. Seveda ni obvezno, da predelajo učenci vse. Spet jih izbiramo po potrebi in zmožnosti učencev. Učiteljeva odločitev je, katere boste uporabili.

Povezava dela z učbenikom in delovnim zvezkom je spet prepuščena učitelju. Po lastni presoji naj izbira naloge za delo v razredu, za samostojno delo in delo doma. Pri nekaterih nalogah v delovnem zvezku je navedena stran v učbeniku. S tem priporočam, kako in kdaj naj učitelj uporabi vaje, ki so povezane s posameznimi besedili ali jezikovnimi temami v učbeniku.

V učbeniku in delovnem zvezku smo uporabili znake (sličice):

- Zapomni si!
- Kaj pomeni?
- Prepiši težje besede!

V delovnem zvezku se pojavlja še četrti znak:

- Najdi v učbeniku na str. ...!

Moja želja je, da bi učenci s pomočjo učbenika in delovnega zvezka in z lastno dejavnostjo razvijali svojo zmožnost sporazumevanja na prijazen in ustvarjalen način.

Avtorica

POVEJ MI

KAKO SE SPORAZUMEVAMO

- **VRSTE SPORAZUMEVANJA**
- **SPORAZUMEVANJE Z BESEDAMI**
- **GLASOVI IN ČRKE**

ŽIVIJO! AHOJ!

- **NEURADNI POGOVOR**

PRI UČITELJICI

- **URADNI POGOVOR**

LE KDO KLIČE?

- **TELEFONSKI POGOVOR**

KAKO SE SPORAZUMEVAMO

VRSTE SPORAZUMEVANJA

Sporazumevamo se lahko z gibi, s sliko, z zvokom, z znaki, s svetlobo, z barvami in z besedami.

Pozorno si oglejte sliko in se pogovorite med seboj.

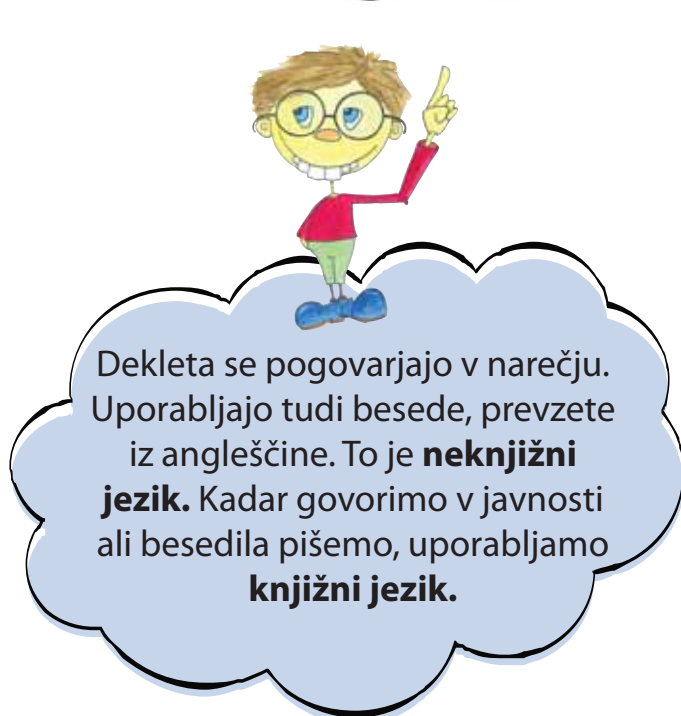
1. Kaj si bo Janez ogledal v Planici?
2. Kakšne volje je? Kako to veš?
3. Ali imajo v Janezovi družini radi narodno-zabavno glasbo? Po čem sklepaš?
4. Kako veš, kdo navija za skakalca v izteku?
5. Kdo pa je razočaran nad dobrim poletom? Kaj misliš, zakaj?
6. Kaj sporoča fant dekletu z mežikanjem?
7. Katera oseba se pogovarja z nekom, ki ga v Planici ni? Kako to počne?
8. Kako Janezov oče ve, kje lahko parkira?
9. Kakšna je planinska markacija? Pokaži jo na sliki.
10. V katero dolino nas usmerja smerokaz?
11. Kam je potrebno odlagati smeti?
12. Kje bodo ljudje iskali pomoč, če jim bo postalo slabo?

SPORAZUMEVANJE Z BESEDAMI

USTNO

PISNO

GLASOVI IN ČRKE

Glasno preberi spodnje besedilo.**VEDRO VODE**

Teta Eva je dvignila vedro z vodo. »**U**, kako težko je,« je pomislila. »**O**, ste pa močni,« jo je pohvalila soseda Meta. »**E**, to pa ni mačji kašelj, nesti tako veliko vedro,« je bila navdušena nečakinja Roza. »**I**, kako me občudujejo. **Aa**, zdaj pač ne smem odnehati,« si je rekla teta in zavravnano odnesla težko vedro domov. Še njen pes Floki je bil ves čas ponosen nanjo.

S poudarjenimi
črkami so zapisani
samoglasniki.

Ko izgovarjamo posamezne besede, ugotovimo, da nekatere **samoglasnike** izgovarjamo **ozko**, druge **široko**, v nekaterih besedah pa se samoglasnik **e** **skoraj skrije** in mu rečemo **polglasnik**.

**Beri besede v tabeli in se pri tem opazuj v ogledalu.
Kako se premikajo ustnice?**

široki e	ozki e	polglasnik	ozki o	široki o
teta	soseda	pes	Floki	močni
vedro	Meta	težko	Roza	voda
odnesla		kašelj	kako	
		ves		

V izhodiščnem besedilu poišči nekaj besed, ki imajo široke in ozke samoglasnike. Uporabi jih v novih povedih. Povej jih sošolcem.

Ozki **o** in **e**, široki **o** in **e**,
polglasnik, pa še **a**, **i** in **u**.

Torej imamo **8 samoglasnikov**
in **5 črk**, s katerimi jih zapišemo.

Vsi drugi glasovi so
soglasniki.

Koliko črk ima naša abeceda?

Glasove zapisujemo s črkami.

Težje besede: pes, težko, kašelj, ves

ŽIVIMO! AHOJ!**NEURADNI POGOVOR**

Janez in Barbara sta se pogovarjala na šolskem hodniku. Prisluhni njunemu pogovoru.

Janez: Živijo, Barbara! Kako si?

Barbara: O, Janez! Nekam slabe volje se mi zdiš.

Janez: Saj sem res.

Barbara: Se ti je kaj hudega zgodilo?

Janez: Tisti plakat, ki ga moramo narediti za družbo, me mori.

Barbara: Ah, daj no. Meni se zdi narediti plakat zabavno, pa še doma mi pomagajo in se imamo super.

Janez: Že, že, ampak jaz bi rad pripravil plakat o Cerkniškem jezeru.

Barbara: To temo sem si pa že jaz izbrala.

Janez: Saj vem. Ampak jaz imam že veliko fotk jezera in Slivnice. Še Uršulo sem pofotkal na karnevalu. Zato sem te hotel prositi, da bi ti vzela za svoj plakat kaj drugega.

Barbara: Ja, lahko bi pisala o Rakovem Škocjanu. Če greš z mano v knjižnico in mi pomagaš zbrati gradivo, pa sva zmenjena.

Janez: Z veseljem. Hvala, Barbara.

Barbara: Samo ti o tem povej prfoksi. Se slišiva. Čao!

Janez: Bom. Ahoj!

- **Pogovorimo se.**

1. Kdo sta sogovorca?
2. Kako sta se pozdravila?
3. Kakšne volje je bil Janez?
4. O čem sta se pogovarjala?
5. Sta bila v pogovoru vljudna? Utemelji.
6. Ali sta Barbara in Janez v enakovrednem družbenem odnosu?
7. Sta govorila knjižno?
8. Si ti že bil kdaj v položaju, da si moral koga kaj prositi? Povej, kako si se obnašal.
9. Ali je bil pogovor med udeležencema pogovora uraden ali neuraden? Po čem sklepaš?

Pogovor je izmenjava mnenj med najmanj dvema osebama. **Sogovorca** se izmenjujeta v vlogi **poslušalca in govorca**.

Neuradni pogovor je pogovor med prijatelji, znanci ali sosedmi. Pogovarjajo se lahko tudi neknjižno.

- **Poslušaj še ta pogovor.**

Barbara: Učiteljica je naročila, da naredimo plakat o Notranjski. Odločila sem se, da bom predstavila Cerkniško jezero.

Janez: To sem mislil že jaz. Izberi si kaj drugega.

Barbara: Pa ti predstavi Rakov Škocjan, saj je tudi na Notranjskem.

Janez: Tam še nisem bil, o Cerkniškem jezeru pa že veliko vem. Ti si bolj spretna na računalniku. Hitreje najdeš podatke.

Barbara: Nikar se mi ne prilizuj. Tudi ti si pri tem uspešen.

Janez: Ja, ampak nimam volje. Pa še matematiko bom vprašan, pa harmoniko imam, pa ...

Barbara: Dobro, naj ti bo. Spremenila bom naslov. Ti pa mi prinesi vsaj kakšno sliko Rakovega Škocjana.

POVEJ MI

1. O čem sta se pogovarjala Janez in Barbara?
2. Kaj je želel Janez?
3. Ali mu je uspelo?
4. Kako?

Otroka sta se pogajala.

• Preberi še enkrat naslednje povedi.

Barbara: Meni se zdi narediti plakat zabavno, pa še doma mi pomagajo in se imamo super.

Janez : Saj vem. Ampak jaz imam že veliko fotk jezera in Slivnice. Še Uršulo sem pofotkal na karnevalu. Zato sem te hotel prositi, da bi ti vzela kak drug naslov.

Učenca sta v pogovoru uporabila besede **fotka, pofotkati, super**. Takih besed v knjižnem jeziku ne uporabljamo.

PRI UČITELJICI

URADNI POGOVOR

Janez je po pogovoru z Barbaro poiskal učiteljico.

Janez: Dobro jutro, gospa učiteljica.

Učiteljica: Dobro jutro, Janez. Si mi prišel kaj povedat?

Janez: Pri družbi bi rad pripravil plakat o Cerknškem jezeru.

Učiteljica: Ali si ni te teme izbrala že Barbara?

Janez: Je, ampak jo je pripravljena prepustiti meni, če vi to dovolite. Ona pa bi naredila plakat o Rakovem Škocjanu.

Učiteljica: Dobro. Če sta se vidva z Barbaro že vse lepo dogovorila, je tudi meni prav.

Janez: Hvala, gospa učiteljica. Samo to bi vas še prosil, če lahko plakat oddam konec naslednjega tedna.

Učiteljica: Zakaj pa?

Janez: Harmoniko imam danes, čez vikend pa gremo na morje.

Učiteljica: Iz te moke pa ne bo kruha, Janez. Kar potrudi se in ga pravočasno oddaj.

Janez: No, prav. Hvala, gospa učiteljica. Nasvidenje.

• Pogovorimo se.

1. Kdo se je pogovarjal?
2. Ali je bil Janez do učiteljice spoštljiv? Zakaj tako misliš?
3. Kako sta se sogovorca pozdravila?
4. Sta v enakovrednem položaju? Kako to veš?
5. Sta govorila knjižno?
6. Je bil njun pogovor uraden ali neuraden? Zakaj?
7. Kdo je vodil pogovor?
8. Kako se ti pogovarjaš z učiteljem oz. učiteljico, ravnateljico, knjižničarko?

POVEJ MI

- Pomagaj sošolcu pregovoriti njegovo mamo, da ga bo pustila s teboj v kino.
- Telefoniraj v šolsko knjižnico in prosi knjižničarko, da ti rezervira knjigo Roparski vitez.

Pogovor z učiteljico, ravnateljcem ali knjižničarko je **uradni pogovor**. V njem uporabljamo le knjižne besede.

<u>NEURADNI POGOVOR</u>		<u>URADNI POGOVOR</u>	
<u>POZDRAV</u> ČAO AHOJ ZDRAVO HOJLA HOJ ŽIVJO		<u>POZDRAV</u> DOBER DAN DOBRO JUTRO DOBER VEČER NASVIDENJE SREČNO	
<u>TIKANJE</u> MI LAHKO POMAGAŠ, PROSIM?		<u>VIKANJE</u> MI LAHKO POMAGATE, PROSIM?	
<u>NEKNJIŽNO</u> JA ; FOTKE		<u>KNJIŽNO</u> DA ; FOTOGRAFIJE	
<u>SPOŠTLJIV</u> <u>ODNOS</u>			

Iz te moke pa ne bo kruha. Taki povedi rečemo **pregovor**.

Težje besede: učiteljica, knjižničarka, ravnateljica, oddati

LE KDO KLIČE?

TELEFONSKI POGOVOR

Pri Janezu doma je zazvonil telefon. Oglasila se je mama.

Janezova mama: Prosim?

Barbara: Dober dan. Barbara pri telefonu, Janezova sošolka. Ali lahko, prosim, govorim z Janezom?

Mama: Žal, Barbara, Janeza ni doma. Mu kaj naročim?

Barbara: Recite mu, prosim, naj me pokliče po sedmi uri. Dogovoriti se morava o plakatu.

Mama: Povedala mu bom, brez skrbi.

Barbara: Hvala in nasvidenje.

Mama: Nasvidenje.

• Pogovorimo se.

1. Koga je klicala Barbara?
2. Kdo se je oglasil?
3. Kako je Barbara začela pogovor?
4. Zakaj je želela govoriti z Janezom?
5. Zakaj je po tvojem mnenju Barbara želela, da jo Janez pokliče po sedmi uri?
6. Ali je bila v pogovoru vljudna? Utemelji.
7. Kako sta sogovornici zaključili pogovor?

KO TELEFONIRAŠ :

- NAJPREJ POZDRAVI IN SE PREDSTAVI.
- NE TELEFONIRAJ ZGODAJ ZJUTRAJ ALI POZNO ZVEČER.
- VPRAŠAJ POKLICANEGA, ALI GA MOTIŠ PRI KAKŠNEM DELU.
- V POGOVORU BODI VLJUDEN, KRATEK IN JASEN.
- KO POGOVOR ZAKLJUČIŠ, SE ZAHVALI IN POSLOVI.
- IZKLOPI MOBILNI TELEFON V ŠOLI, NA PRIREDITVAH IN V URADNIH PROSTORIH.

Barbarin pogovor z Janezovo mamo je **telefonski pogovor**. Barbara je Janezovo mamo v pogovoru vikala. **Vikanje je izraz spoštovanja.**

- **Preberi naslednji povedi in sošolcu povej, v kateri je vikanje pravilno uporabljeno.**

1. Boste povedali Janezu, da sem klicala, prosim?
2. Boste povedala Janezu, da sem klicala, prosim?

- **S sošolcem pripravita telefonski pogovor in ga odigrajta pred razredom.**

Teme pogovora:

- vabilo na ogled filma v kinu,
- na vožnjo s kolesom,
- na nogometno tekmo ...

SPOROČAM TI

ROJSTNI DAN MALO DRUGAČE

- NEURADNO VABILO

ŽE DOLGO SE NISMO VIDELI

- URADNO VABILO

NA POHOD

- NEURADNO IN URADNO OBVESTILO

TRI LJUBKE KEPICE

- MALI OGLAS

ENKRATNA PRILOŽNOST

- REKLAMA ALI OGLAS

HEJ, KAJ JE NOVEGA?

- NOVICA

BREZ KLJUČKA JE ZAKLENJENO

- NEURADNO PISMO

ROJSTNI DAN MALO DRUGAČE

NEURADNO VABILO

Pika praznuje rojstni dan. Vabilo na praznovanje je dobil tudi Janez.

Neuradno vabilo
pošljemo prijateljem,
sorodnikom in znancem.
Vabilo mora vsebovati
odgovore na pet vprašanj:
kdo vabi, koga vabi,
zakaj vabi, kdaj in kje bo
dogodek ali prireditev.

Radomlje, 10. 5. 2007

Janez,

vabim te na praznovanje mojega rojstnega dneva. Praznovali bomo 20. maja v termah Snovik. Dobimo se pred vhodom v terme ob 14.00. Ne pozabi na kopalke.

Tvoja sošolka Pika

- **Vabilo pozorno preberi in odgovori.**

1. **Kdo** vabi na praznovanje?
2. **Koga** vabi?
3. **Zakaj** oz. na kakšno praznovanje vabi?
4. **Kje** bo Pika praznovala rojstni dan?
5. **Kdaj** se bo praznovanje začelo?
6. Kako se razumeta Pika in Janez? Po čem sklepaš?
7. Zakaj mora Janez prinesiti kopalke?

• **Pogovorimo se.**

1. Kdo je v izhodiščnem besedilu naslovnik oziroma prejemnik?
2. Kdo je pošiljatelj oziroma sporočevalec?
3. Je izhodiščno vabilo uradno ali neuradno? Utemelji odgovor.
4. Ali v njem najdeš odgovore na vseh pet vprašanj? Poišči jih.

<u>NAPOTKI ZA POŠILJATELJA VABILO</u>	<u>NAPOTKI ZA PREJEMNIKA VABILO</u>
• VABILO NAJ BO LEPO OBLIKOVANO. • VABILO POŠLJI VSAJ NEKAJ DNI PRED DOGODKOM ALI PRIREDITVIJO. • ČE POVABLJENCA VIKAŠ, MORAŠ NAPISATI: <i>Vas, Vam...</i> • OSEBNA VABILO PIŠEMO LASTNOROČNO ALI JIH TAKO VSAJ PODPIŠEMO. • VABILO POŠLJEMO V PISEMSKI OVOJNICI.	• POVABILO NA PRAZNOVANJE ALI PRIREDITEV SPREJMI, ČE LE LAHKO. • SPOROČI POŠILJATELJU, ALI SE BOŠ PRAZNOVANJA OZ. DOGODKA UDELEŽIL.

• **Ob miselnem vzorcu ponovi, kako se napiše neuradno vabilo.**

ŽE DOLGO SE NISMO VIDELI

URADNO VABILO

Učiteljico Francko Lenič so nekdanji učenci povabili na peto obletnico zaključka osnovne šole. Poslali so ji uradno vabilo.

- **Natančno ga preberi in ugotovi, v čem se razlikuje od neuradnega vabila.**

Moravče, 15. 5. 2008

Spoštovana gospa razredničarka!

Učenci Vašega nekdanjega 8. a razreda Vas vabimo na praznovanje pete obletnice zaključka osnovne šole. Srečali se bomo v gostišču Mali hram v Mengšu v petek, 8. 6. 2008, ob 20.00.

Veselimo se srečanja z Vami.

V imenu organizacijskega odbora
Renata Juhant

Kaj pomeni?

organizacijski odbor – skupina ljudi, ki nekaj organizira, pripravlja

družbeno enakovreden položaj – sošolci so si po položaju enakovredni med sabo; učenec in učitelj pa nista družbeno enakovredna, učitelj je učencem nadrejen

- **Pogovorimo se.**

1. Kako je organizatorica Renata Juhant nagovorila nekdanjo razredničarko?
2. Česa se veselijo nekdanji osmošolci?
3. Iz katerih besed sklepaš, da učiteljico spoštujejo?
4. Kdo je v tem vabilu sporočevalec in kdo naslovnik?
5. Ali najdeš v uradnem vabilu odgovore na vseh pet vprašanj, ki so napisana v prejšnjem poglavju?

Uradno vabilo pošiljajo ustanove, društva in različne organizacije. Sporočevalec in naslovnik v vabilu nista družbeno enakovredna, zato naslovnika vikamo. Pisec mora vabilo podpisati z imenom in priimkom.

Težje besede: pošiljatelj, organizacija, zaključek, priimek

NA POHOD

NEURADNO IN URADNO OBVESTILO

Mame

še ni bilo doma, Barbara pa se je s prijateljico dogovorila, da gresta v knjižnico Domžale. Da mame ne bi skrbelo, ji je na listek napisala, kje je.

Mamo pa je na mizi čakalo še eno obvestilo, ki ga je Barbara prinesla iz šole.

Mami,
s Polono sva šli v knjižnico
pogledat,
če imajo kakšno knjigo o
Blejskem jezeru.
Pridem do 17.00.

Barbara

Barbara je mami
napisala neuradno
obvestilo, iz šole
pa je prinesla
uradno obvestilo.

Domžale, 26. 3. 2008

OŠ Gaj
Slomškova 15
1230 Domžale

Spoštovani starši in rejniki!

Obveščamo Vas, da bomo v **soboto, 14. 4. 2008, za učence** organizirali **pohod** okrog **Blejskega jezera**. Priporočamo primerno obutev in obleko. Tudi dežnik ne bo odveč. Otrok naj s seboj vzame pijačo in sendvič.

Prijavnico za izlet oddajte do 6. 4. 2008.

Cena : 6 €

Odhod kombija izpred šole: 7.00

Vrnitev pred šolo: 14.00

Lep pozdrav!

Vodja izleta:
Manca Petrič, l. r.

Pogovorimo se.

1. Koga je Barbara obvestila o svojem odhodu?
2. Kdo je Barbaro pospremil v knjižnico?
3. Na kaj je napisala obvestilo?
4. Kdo pa je poslal drugo obvestilo?
5. V katerih podrobnostih se to obvestilo razlikuje od Barbarinega?
6. Kdaj gredo učenci na pohod?
7. Kam gredo na pohod?
8. Kdo je vodja pohoda?
9. Ali gredo na pohod tudi starši?

Uradno obvestilo mora vsebovati:

- kraj in datum,
- ime ustanove,
- nagovor,
- vsebino s potrebnimi informacijami (glej poudarjene besede v besedilu),
- ime in priimek odgovorne osebe in njen podpis.

Obvestilo

je kratko pisno sporočilo. Z **neuradnimi obvestili** vsak dan obveščamo drug drugega o vsakdanjih stvareh. **Uradna obvestila** dobivamo iz različnih ustanov. V njih nas obveščajo o sestankih, o pohodih in izletih, o spremenjenem delovnem času, o cepljenjih ...

Težje besede:

spremenjeno, cepljenje, priimek, obveščanje, podpis, pohod

TRI LJUBKE KEPICE!

MALI OGLASI

Janez živi na kmetiji. Njihova psička Tačka je dobila mladičke. Vsi so tako ljubki in igrivi. Kar vse bi obdržal, vendar ve, da to ni možno. Mama Sabina mu je svetovala, naj sestavi mali oglas. V časopisu Delo si je ogledal stran z malimi oglasi. Na spletni strani bolha.com. je prebral nekaj oglasov, da bi videl, kako se mali oglas pravilno sestavi.

PRODAM	KUPIM	ODDAM
Prodam mladička pasme čivava, rjavo-bel samček, cepljen in veterinarsko pregledan, star dva meseca, domača vzreja. Ostale informacije po tel: 051/ 821-082 http://www.bolha.com/oglas2465176	Kupim pritlikavega kodra, samčka, bele barve, z rodovnikom. Telefon: 031/391-921	Tri simpatične mucice, dve tigrasti in ena črna, stare približno dva meseca in pol, razglistene, razbolhane, negativne na mačji aids in levkozo, zdrave, navajene na mačji WC, vajene pasje in mačje družbe, iščejo nov dom. Telefonska številka: 040/472-665. http://www.bolha.com/oglas2478030

Ugotovil je naslednje:

- Vsi zgornji oglasi imajo naslednje podatke:
 - katere živali prodajajo, oddajajo ali kupujejo,
 - podatke o živalih,
 - telefonsko številko.
- Oglasi s slikami so mu bili bolj všeč.

- **Pogovorimo se.**

1. Kateri podatek o sporočevalcu mora biti v vsakem oglasu?

Mali oglas je besedilo, s katerim lahko kupujemo, prodajamo, menjamo ali oddajamo. Sporočevalec mora napisati svoj naslov ali telefonsko številko. Besedilo mora biti čim krajše.

2. Kje so objavljeni mali oglasi?

Težje besede: razbolhana, razglistena, oddaja

ENKRATNA PRILOŽNOST

REKLAMA ALI OGLAS

Barbara si želi prenosni telefon. Že kar nekaj časa varčuje zanj, saj ji ga mama noče kupiti. Pridno zbira reklame za telefone po časopisih, gleda oglase po TV in zbira informacije na internetu.

KUPI ZDAJ!!

PRILOŽNOST ZAMUJENA NE VRNE SE NOBENA.

Motorola V3 live!

- vgrajena digitalni fotoaparatus (1,3 milijona točk) in videokamera
- do 15 MB internega spomina
- odjemalec elektronske pošte
- mp3 zvonjenja
- priložene stereo slušalke

Cena: 40,00 €

Veliko opreme za malo denarja!

Kaj pomeni?

interen – notranji

digitalen – elektronski sistem prenosa informacij

stereo – navidezno prostorsko dožemanje

Pogovorimo se.

1. Kdo je oglaševalec v zgornji reklami?
2. Komu je namenjena?
3. Koliko stane ta telefon?
4. Na kakšen način reklama ali oglas pritegne pozornost?
5. Te je bolj pritegnila slika ali besedilo? Zakaj?
6. Kje najdemo različne reklame in oglasna sporočila?
7. Zakaj je po tvojem mnenju potrebno izdelek reklamirati oziroma oglaševati?

Z reklamo nas poskuša **oglaševalec** prepričati, da so njegovi izdelki ali storitve najboljše za nas. Reklama vabi k nakupu ali obisku kakšnega kraja ali prireditve.

Besede v reklami so take, da naslovnik čimbolj pritegnejo. Pomembna je tudi slika, pri TV oglasih pa še igra.

Paziti moramo, da ne dobimo manj, kot pričakujemo.

Reklama ali oglas je besedilo, ki na všečen način ponuja kupcu izdelek.

Težje besede: zvonjenje, najboljši, všečno

HEJ, JE KAJ NOVEGA?

NOVICA

Janez rad pregleduje časopisne in spletne strani. Prebere pa le tiste novice, pri katerih ga pritegne že naslov.

REKORD V STOJI NA GLAVI

Berlin | 3. 7. 2007 | STA

Udeleženci berlinskega festivala joge so minuli konec tedna zabeležili svetovni rekord v množični stoji na glavi.

Z motom "Feet up in the air" (Noge v zraku) je namreč okoli 200 ljudi noge stegnili proti nebu, je sporočila predstavica organizatorjev.

Točno število udeležencev bodo ugotovili po pregledu fotografij, vsekakor pa gre za svetovni rekord, saj doslej še nihče ni poskušal doseči tovrstnega rekorda.

Značilnosti novice so:

- da naslov bralca pritegne k branju,
- da je zanimivo napisana,
- da je resnična,
- da je kratka.

Pogovorimo se.

1. O katerem dogodku govori besedilo?
2. Kje je festival potekal?
3. Koliko ljudi se ga je udeležilo?
4. Kakšen je bil moto prireditve?
5. V katerem jeziku je moto?
5. Ali so postavili svetovni rekord? Zakaj?
6. Kje in kdaj je bila novica objavljena?
7. Kdo je novico napisal?

Novica je kratko besedilo o novem dogodku. Novice so lahko objavljene:

- v časopisu,
- na radiu,
- na TV,
- na spletu,
- na teletekstu.

Kaj pomeni?

joga – smer, da se z dihalnimi vajami in duševno koncentracijo doseže telesna in duševna uravnovešenost

Težje besede: rekord, teletekst, objavljeno

BREZ KLJUČKA JE ZAKLENJENO

NEURADNO PISMO

Barbara je teden dni preživela v naravoslovni šoli v Tolminu. Imela se je lepo, svojo prijateljico Polono pa je kljub temu pogrešala. Napisala ji je pismo.

Tolmin, 23. 5. 2007

Polona, živijo!

Pa smo končno tukaj v Tolminu. Nisem se zastonj veselila. Dom je čudovit, in tudi folk v domu je OK. V šoli sem še z drema sošolkama. To je v redu, saj veš, da smo dobre friendice.

Nekaj problemov imamo zvečer, ko ne moremo zaspati. Pogovarjamo se in se hihitamo. Dežurni profoks nas je že prišel opomnit, da naj damo mir. Zagrozil nam je, da bomo kazensko delale po sto počepov vsaka. Še vedno ne zaspimo ob uri, smo pa pri naših pogovorih zdaj veliko bolj previdne. Režimo se samo pod deko, da nas učitelj ne sliši.

Za pogovor imamo veliko tem. Med sedmarji iz šole v Mariboru je kar nekaj ful dobrih tipov. Mislim, da sem enemu še posebej všeč. Pa tudi meni se on zdi fajn. Lež dan delamo na terenu in če je le možno, sva v isti skupinici. Znanje mi gre tako veliko hitreje v glavo.

Matki sem že pisala, bolj o tem, kako se veliko učimo in naučimo. O svoji simpatiji nisem izgubljala besed, da mi ne bi težila. Tudi ti ji o tem ne govor, prosim. Komaj čakam četrtkov ples. Več ti povem, ko pridem domov.

Adijo.

Barbara

• **Pogovorimo se.**

1. Kdo je napisal pismo?
2. Komu je pisala?
3. Iz katerega kraja je pisala Barbara?
4. Kdaj je Barbara napisala pismo?
5. Kako je Barbara nagovorila Polono?
6. Koga tako nagovorimo?
7. Pripoveduj, o čem sporoča Barbara v prvem odstavku pisma. O čem pa v tretjem?
8. Kaj pomeni krajšava OK?
9. Koga imenuje sedmarji?
10. Kaj Barbara prosi Polono v četrtem odstavku pisma?

VSAKO PISMO VSEBUJE:

- KRAJ IN DATUM
(PIŠEMO GA DESNO ZGORAJ ALI LEVO SPODAJ),
- NAGOVOR,
- VSEBINO,
- POZDRAV,
- PODPIS.

Oseba, ki nekaj sporoča (govori ali piše), je **sporočevalec**.
Oseba, kateri je sporočilo namenjeno, pa je **naslovnik**.

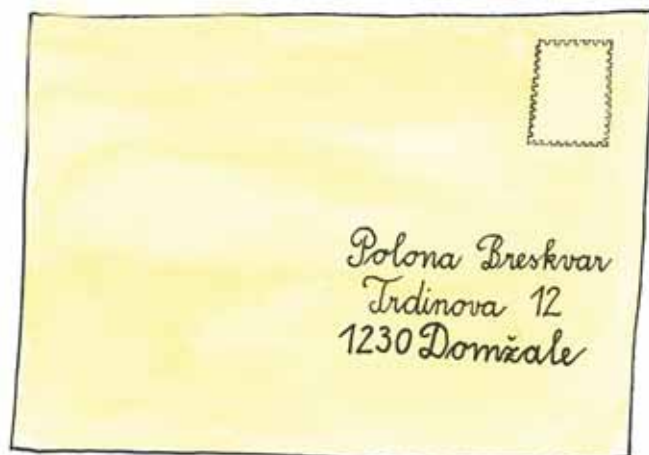
11. Kdo je sporočevalec in kdo naslovnik v izhodiščnem besedilu?
12. Sta Barbara in Polona prijateljici? Po čem sklepaš?

Neuradno pismo pišemo osebi, s katero smo osebno povezani (prijatelj prijateljici ali prijatelju, otrok staršem, vnuk babici, dekle fantu ...).

Podpišemo se samo z imenom.
Pismo lahko odpre in prebere le naslovnik.

- **Oglej si pisemsko ovojnico (kuverto) in na njej pravilno napisan naslov.**

13. V katerem kraju živi Polona?

14. Kaj mora Barbara prilepiti na pisemsko ovojnico?

Z roko napisano pismo je izraz spoštovanja do osebe, ki ji pišemo. Pri pisanju se moramo potruditi. Če dobiš pismo, nanj čim prej odgovori.

- **Po navodilih napiši pismo prijatelju. Navodila najdeš v miselnem vzorcu na prejšnji strani.**

Najprej sestavi osnutek, nato pismo lepo prepiši, pravilno napiši naslov na pisemsko ovojnico in prilepi znamko ter vrzi pismo v poštni nabiralnik.

V sodobnem času pišemo pisma veliko manj kot nekoč. Nadomestila so jih elektronska pošta in SMS-sporočila.

- **Pripoveduj sošolcem o uporabi teh načinov sporočanja.**

Težje besede: prijateljica, sošolka, ključek

LE POGLEJ ME

KO KOLO DOBI NOGE

- **OPIŠ PREDMETA**

V TRGOVINI

- **SAMOSTALNIK IN PRIDEVNIK**

KOLIKO JIH JE?

- **ŠTEVILO SAMOSTALNIKA**

KAKŠNEGA SPOLA JE?

- **SPOL SAMOSTALNIKA**

KAKŠNA JE? ČIGAVA JE? KATERE VRSTE JE?

- **PRIDEVNIK**

BUČA NA VRATU, BUČA NA NJIVI

- **OPIŠ RASTLINE**

KAKO JE MAJHNA!

- **POMANJŠEVALNICE**

BUČA TAKO IN DRUGAČE

- **NADPOMENKE, PODPOMENKE,
VEČPOMENKE, SOPOMENKE,
PROTIPOMENKE**

NE HVALI DNEVA PRED VEČEROM

- **STALNE BESEDNE ZVEZE IN PREGOVORI**

KAKO KAJ POVEM?

- **GOVORNI NASTOP**

KAKO PA TA GOVORI!

- **NAREČJA**

V MORJU IN NA KOPNEM

- **OPIŠ ŽIVALI**

KO KOLO DOBI NOGE

OPIS PREDMETA

Barbari so ukradli kolo. Po maminem nasvetu je krajo kolesa prijavila na policiji.

Policist si je natančno zapisal vse, kar je Barbara povedala o kolesu.

Moje kolo je žensko. Ogrodje je do sredine roza barve in od tam naprej rumeno. Na ogrodju je napisana znamka kolesa Rog. Balanca je ravna, držala so oblečena v črno plastiko, zavore so kovinske barve. Ima pet prestav.

Na kolesih sta strešici. Na zadnji je rdeča luč, na prtljažniku pa rdeči odsevník, ki je počen. Na prtljažniku je montiran tudi distančnik z rdečim odsevníkom. Na njem je s flomastrom napisano: Brigaj se zase. Sprednji beli odsevník manjka. Bela luč za osvetljevanje ceste je pokrita s plastično mrežico. Na kolesu je generator. Bočni odsevník spredaj je čisto nov.

Plastika na pedalih je že zelo izrabljena, odsevníki na njih so izpadli.

Sedež je vijoličast, plastičen in ob straneh malo natrgan. Dvignjen je na najvišjo točko.

Opis predmeta je besedilo, v katerem naštejemo **značilnosti** predmeta, opišemo njegov **videz** in **uporabnost**.

Policist je Barbaro pohvalil, da je svoje kolo dobro opisala.

Predmet, ki ga opisujemo, si najprej zelo natančno ogledamo.

Naredimo si načrt, v katerem naštejemo vse značilnosti predmeta.

Po tem načrtu opisujemo.

Kdor hoče dobro opisovati, mora dobro opazovati.

- Izberi tudi ti en predmet in ga podrobno opiši. Pomagaj si z načrtom.**

Predmet/ lastnosti		
Ime predmeta	plašč	rokavice
V katero skupino spada	oblačila	oblačilo
Uporaba: kdaj, zakaj	pozimi, da nas greje	pozimi
Velikost	dolg	20 cm
Barva	vijoličasta	črna
Kakšen je?	teliran, v – izrez ovratnika, v višini bokov dva našita žepa, zadaj razporek, gumbi veliki temnovijoličasti z dvema luknjama, na koncu rokavov po en gumb spodaj	palčniki
Teža	lahek	zelo lahke
Material – iz česa je	volna	volna
Posebnosti	na ovratniku prišita majhna rožica	na vrhnji strani medvedek Pu

- Glasno preberi opis plašča, narejen po načrtu.**

Plašč je oblačilo, narejeno iz volne. Nosimo ga pozimi, da nas ne zebe. Moj plašč je dolg in vijoličaste barve. Krojen je po telesu, zato rečemo, da je teliran. V višini bokov ima prišita dva žepa. Nazadnji strani ima razporek. Gumbov je pet, so veliki, z dvema luknjama in modri. Tudi na koncu rokavov spodaj je po en gumb. Plašč je zelo lahek, lep in prijeten za nošenje. Na ovratniku ima prišito majhno ljubko rožico.

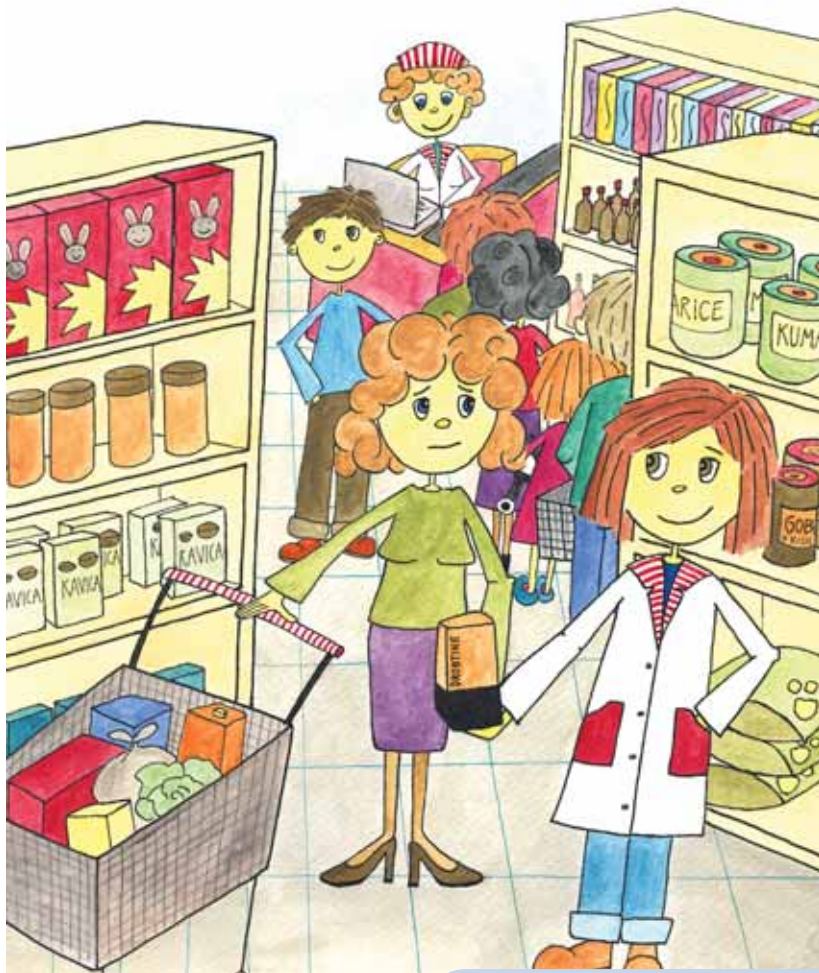
Težje besede:

dolg, luknja, gumb, prtljažnik, odsevnik

- Si lahko plašč predstavljaš? Nariši ga v zvezek. Primerjajte risbe.**

V TRGOVINI

SAMOSTALNIK IN PRIDEVNIK

V samopostrežni trgovini so predmeti zloženi na lesene police. Na spodnji polici na desni strani je pasja hrana. Označena je z odtisom pasje tačke. V rjavih steklenih kozarcih so naprodaj vložene gobe. Na zgornji polici so kisle kumarice. Živobarvne brisače so spravljene v plastičnih škatlah. Še posebej opazne so rumene brisače. Kavica je dobro zaprta v zelenih škatlah. Na vsaki škatli sta narisani kavni zrni. Gospa ima v nakupovalnem vozičku svežo solato. Mlada prodajalka ji ponuja krušne drobtine. Na prodajalkinem obrazu se opazi veselje, na obrazu ženske pa jeza in skrb. Dečkovi čevlji so oranžni. Pred blagajno je dolga vrsta.

Rdeče napisane besede so **samostalniki**.

Z njimi poimenujemo osebe, rastline, živali, predmete in pojme.

Še enkrat preberi izhodiščno besedilo. Nekaj samostalnikov je že razporejenih v razpredelnici, druge ustno razporedi sam.

Osebe	Rastline	Predmeti	Živali	Pojmi
prodajalka	solata	vozički	pes	jeza
deček	kumare	police	ribice	veselje
ženska	gobe	škatle	zajec	skrb
deklica		vrečka		
blagajničarka				

Še enkrat si oglej sliko. S sošolcem se pogovorita, kaj čutijo osebe na sliki.

Prodajalka lahko čuti **utrujenost, lakoto, bolečine, žejo, dolgčas, nestrpnost ...**

V kateri stolpec bi napisal te samostalnike?

Rdeče napisane besede so pojmi.

Pojmov ne moremo prijeti, lahko pa jih **čutimo** ali si jih **zamišljamo**. Določena razpoloženja lahko preberemo s človekovega obraza.

Modro napisane besede so **pridevniki**. Povedo, **kakšni, čigavi in katere vrste** so samostalniki.

- Še enkrat preberi izhodiščno besedilo. Nekaj pridevnikov je že razporejenih v razpredelnici. Druge ustno razvrsti sam.

Kakšen?	Čigav-a?	Katere vrste?
lesene	dečkovi	samopostrežni
rjav	prodajalkin	pasja
kisle		nakupovalni

- Barbara je v šoli povedala, da so kupili nov avto. Sošolci so jo zasuli z vprašanji.

1. Kakšen je? (lep, nov, rdeč ...)
2. Čigav je? (mamin ...)
3. Katere vrste je? (osebni ...)

Oklepaj uporabimo, ko želimo nekaj dodati ali pojasniti.

KOLIKO JIH JE?

ŠTEVILO SAMOSTALNIKA

eno kolo

ednina

tri kolesa

množina

dve kolesi

dvojina

- Dobro si oglej sličice. Samostalnike uporabi v povedih. Napiši jih v zvezek in preberi sošolcu. Skupaj ugotovita, ali se poved kaj spremeni, če postavimo samostalnik v dvojino ali množino.

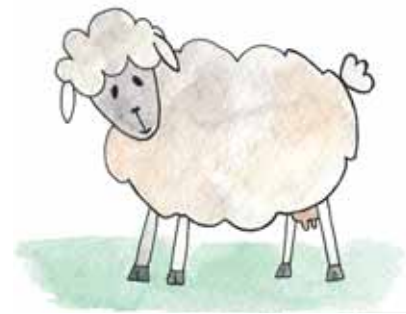
Samostalniki so lahko v **ednini**, **dvojini** in **množini**.

KAKŠNEGA SPOLA JE? SPOL SAMOSTALNIKA

tisti **oven**
moški spol

tista **ovca**
ženski spol

tisto **jagnje**
srednji spol

Samostalniki so **moškega, ženskega**
ali **srednjega spola**. Pri določanju
spola si pomagamo z besedicami **tisti**,
tista in **tisto**.

Ko samostalniku določamo spol,
ga postavimo v **ednino**.

Samostalnik zvezde – postavimo v **ednino**
in rečemo **tista zvezda** – ženski spol.

KAKŠNA JE? ČIGAVA JE? KATERE VRSTE JE?

PRIDEVNIK

- Preberi naslednje povedi.

Na mizi je mamina skleda.
Polne skleda se nihče ne brani.
Maline je nabiral v rdečo skledo.
Razbito skledo je sestra vrgla v smeti.
Lončene skleda izdeluje lončar.
V omari imamo polno novih skled.

Pridevnik se mora s samostalnikom
ujemati v spolu in številu ...

- Kaj je torej pravilno? Utemelji.

1. Mlade in prestrašene mucke so cvilile v košari.
2. Mlada in prestrašeni mucke so cvilile v košari.

Težje besede: veselje, škatle, dolgčas, blagajničarka

BUČA NA VRATU, BUČA NA NJIVI

OPIS RASTLINE

BUČA

Buča je grmičasta rastlina. Iz semena požene nežna **rastlinica**, ki hitro raste. Korenine v zemlji so šopaste. Steblo je dolgo, ukrivljeno in šibko. Stranski poganjki buče so različno dolgi. Plazi se po tleh. Na steblu zrastejo veliki srčasti **listi**. Robovi listov so nazobčani. Steblo in listi so bodičasti, zelo krhki in zelene barve.

Posamezna rastlina ima do sto velikih rumenih cvetov. Cvetovi izločajo veliko nektarja, ki privablja žuželke. Iz oplojenega cveta začne rasti plod. Majhne **bučke** so zelene barve. Jeseni plodovi dozoriijo in postanejo

rumeni in oranžni. Na buči lahko istočasno opazujemo cvetove in plodove. Razkosani plodovi prijetno dišijo. Semena so skrita v mehki, lepljivi sredici.

Pri buči je uporabno skoraj vse. Užitno je seme, listi, cvetovi in oplodje. Najbolj cenjeno je **bučno olje**, ki ga stiskajo iz semen. Ostanek semen po stiskanju olja je hrana za prašiče. Iz ene **velike** buče dobijo **malo** semena, približno za eno pest. Semena tudi sušijo. Posušena semena se uporabljajo za grizljanje.

Buča spada med oljnice. Za rast potrebuje rodovitno prst. Njihovo rastišče so dobro pognojene njive. Bučam na Štajerskem rečejo **tikve**.

Kaj pomeni?

nektar – sladka tekočina v cvetu

rastišče – prostor, kjer rastejo rastline

šopaste korenine – korenine, ki rastejo kot šopek

Pogovorimo se.

1. V katerem odstavku izveš, kakšno steblo ima buča?
2. Kako so oblikovani listi?
3. Kakšne barve so cvetovi?
4. Iz česa stiskajo bučno olje?
5. Kje so skrita semena?
6. Glasno preberi poved, v kateri je opisano rastišče buč.

Kako napišeš opis rastline?

- Rastlino in njene dele pravilno imenuj.
- Napiši, kar vidiš, tipaš, vohaš, slišiš ali okusiš.
- Poišči še podatke v literaturi.
- Razvrsti vse podatke v miselni vzorec.
- Pripravi osnutek in ga daj popraviti staršem ali učitelju.
- Naredi čistopis.

Težje besede: oplodje, ukrivljeno, šibko, poganjek, grizljanje

KAKO JE MAJHNA!

POMANJŠEVALNICE

Iz bučnega semena se razvije **rastlinica** z dvema **listkoma**. Na odrasli rastlini zrastejo **bučke**, ki se hitro odebelijo v velike buče. Bučke nesejo domov **deklice**, velike buče pa dekleta. Deklice trgajo **rožice**, dekleta pa rože.

Poudarjeno napisanim besedam rečemo **pomanjševalnice**. Z njimi poudarimo majhnost in ljubkost živih bitij in predmetov.

BUČA TAKO IN DRUGAČE

NADPOMENKE, PODPOMENKE,
VEČPOMENKE, SOPOMENKE, PROTIPOMENKE

- Preberi naslednje povedi še enkrat.

Buča je pomembna **oljnica**. Na steblu zrastejo veliki srčasti **listi**.

Plod je najprej **zelene barve**, jeseni postane **rumen**. Iz ene **velike** buče dobijo **malo** semena – približno za eno pest. Za rast potrebuje rodovitno **prst**.

OLJNICE:

buča
sončnica
oljna repica
oljka

Beseda oljnice je **nadpomenka**, besede buča, sončnica, oljka pa so **podpomenke**.

SLADICE

kremna rezina

piškoti

potica

LE POGLEJ ME

list drevesa

list papirja

Beseda **list** ima več pomenov. Take besede so **večpomenke**.

mačka

muca

mucica

Včasih imajo različne besede enak pomen. Rečemo jim **sopomenke**.

majhen

velik

Besede imajo lahko tudi nasprotni pomen. Rečemo jim **protipomenke**.

NE HVALI DNEVA PRED VEČEROM

STALNE BESEDNE ZVEZE IN PREGOVORI

- Preberite pregovore. Razložite, kaj pomenijo.

Brez muje se še čevelj ne obuje.
Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.
Kar se Janezek nauči, to Janez zna.
Prijateljstvo je drevo, kjer najdeš zavetje.

- Pozorno preberi povedi v oblčkih.

Besedne zveze v oblčkih imajo poseben pomen. Pomenijo nekaj drugega kot posamezne besede. Take besedne zveze so tudi **pregovori**.

Kaj pomeni?

imeti prazno bučo – nič vedeti
vreči puško v koruzo – obupati

KAKO KAJ POVEM?

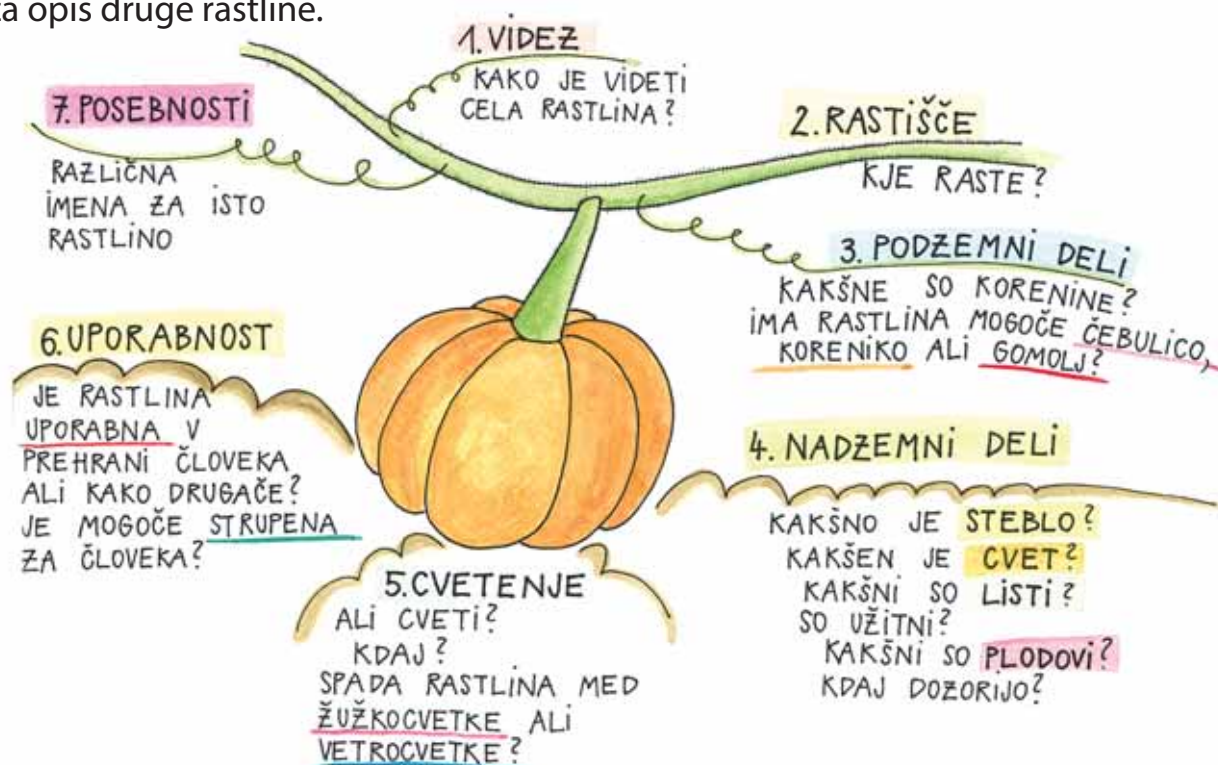
GOVORNI NASTOP

- V šoli si dobil nalogo, da moraš pripraviti govorni nastop. Kako boš to naredil?

1. Poslušaj kakšen posnet govorni nastop.
2. Izberi temo, ki te zanima in jo dobro poznaš.
3. Zberi o njej čim več podatkov.
4. Podatke, ki jih potrebuješ, poišči v knjigah, revijah ali na spletnih straneh.

1. Oglej si miselni vzorec o buči. S pomočjo staršev ali učitelja izdelaj miselni vzorec za opis druge rastline.

2. Zapiši potek govornega nastopa in besedilo večkrat preberi. Čim več si ga poskusi zapomniti.
3. Ko vadiš, naj te posluša nekdo od domačih.

Ko boš govorno nastopal:

- najprej povej, o čem boš govoril,
- ne beri, ampak samostojno pripoveduj,
- govori jasno in razločno, ne pači se in ne uporablja narečja.

• Kaj te čaka po govornem nastopu?

Sošolci bodo povedali svoje mnenje:

1. o izbrani temi,
2. o nastopu,
3. o tvojem načinu pripovedovanja,
4. o pravilni rabi jezika,
5. kaj bi še lahko dodal,
6. postavili ti bodo tudi kakšno vprašanje na izbrano temo.

Učitelj:

- bo poskrbel, da bodo sošolci pozorno poslušali tvoj govorni nastop,
- ti bo pomagal, če se ti bo kje zataknilo.

Dvopičje (:) uporabimo pred naštevanjem.

KAKO PA TA GOVORI!

NAREČJA

Učenci so pripravili govorne nastope. Opisali so različne rastline. Barbara je opisala krompir in sošolce pri posebnostih seznanila, da ljudje po Sloveniji krompir različno imenujejo. Na Primorskem mu rečejo čompe, na Ptujskem polju bob, Janez pa je povedal, da koruzi pri njih v Moravčah rečejo turšca, v Prekmurju pa kukurca, Pika pa je vedela, da bučam na Štajerskem rečejo tikve.

Čompe, bob, turšca, kukurca in tikve so imena rastlin v **narečju**. Mi pa moramo uporabljati knjižni jezik, da besedilo vsi enako razumemo.

- Povejte nekaj imen rastlin v domačem narečju in knjižna poimenovanja zanje.

V MORJU IN NA KOPNEM

OPIS ŽIVALI

Veliko morskih živali poznaš. Mogoče pa ti je ta morska žival manj znana in boš o njej izvedel kaj novega.

- **Besedilo pozorno preberi.**

KARETA

Kareta je morska želva. Zraste do 1 m. Rada ima toplo, odprto morje. Veliko telo je zavarovano s koščenim oklepom. Oklep je pokrit z roženimi ščiti. Spominja na polovico velikanske orehove lupine. Na trebušni strani nima oklepa. Z veslastimi nogami vztrajno plava in išče hrano.

Njena glava je majhna. Skrije jo lahko pod oklep. Na glavi ima majhne, črne oči. V ustih nima zob. Plen razkosa z ostrim roženim robom na čeljustih. Hrani se z rastlinami in živalmi, ki jih najde v morju.

Diha s pljuči. Na površino priplava po zrak. Če ne more do površine, se utopi. Veliko karet pogine, ko se zapletejo v ribiške mreže.

Samci preživijo vse življenje v vodi in se v njej tudi pariyo. Samice pa prihajajo na kopno odlagati jajca. Okrog sto jajc zakopljejo v tople pesek. Iz njih se izležejo mlade želve. Želvice po najkrajši poti stečejo v morje.

Morske želve odlično plavajo, pri hoji po kopnem pa so počasne. Njihova hoja je okorna. Kadar se premikajo po pesku, puščajo za sabo značilno sled.

Kareta je ogrožena vrsta živali. Najbolj jo ogroža človek.

Prerejeno po: Andreja Kolman in drugi, Naravoslovje 7, Rokus, Ljubljana 2003.

Kareta v morju

• Pogovorimo se.

1. Kje živi kareta?
2. V katerem odstavku je opisano njeno telo?
3. Obliko česa imajo njene noge?
4. Kaj je posebnost njene glave?
5. S čim se karete prehranjujejo?
6. Kako razkosajo plen?
7. Glasno preberi odstavek o razmnoževanju karete.
8. Kako diha?
9. Kaj se zgodi s kareto, če se ujame v ribiško mrežo? Zakaj?

Izhodiščno besedilo
je **opis živali**.
Izbrano žival dobro
opazujemo in
opišemo vse njene
značilnosti.

Kako žival pravilno opišeš?

- Žival pravilno imenuješ.
- Napišeš, kje živi.
- Našteješ vse dele njenega telesa in jih opišeš.
- Navedeš značilnosti (oglašanje, premikanje, način prehranjevanja, dihanje, razmnoževanje ...).
- Navedeš kakšno zanimivost o živali.

Težje besede: prehranjevanje, razmnoževanje, oklep, ščit

BILO JE LEPO

KAJ SE JE ZGODILO?

- PRIPOVED O DOGODKU
- BRANJE IN PISANJE K/H, Z/S ...

V NARAVI

- POROČILO O DOGODKU

KAJ SE JE ZGODILO?

PRIPOVED O DOGODKU

BRANJE IN PISANJE K/H, Z/S ...

- **Preberi pripoved o dogodku. Krepko napisane črke beri povezano z besedami za njimi.**

Pred besedami, ki se začnejo na c, č, f, h, k, p, t, s in š postavimo **s**. Pred vsemi drugimi stoji **z**. Beremo ju skupaj z besedami za njima, pišemo pa narazen.

Teta Mici je šla letos poleti **z** nečakinjama Glorijo in Kajo **v** gozd nabirat gobe. Ker je gozd oddaljen, so se peljale **s** kolesi. Prislonele so jih **k** drevesu. Zaklenile so jih **s** ključavnicami.

Z veliko košaro **v** roki in **s** tremi nožki **v** njej so se odpravile **v** gozd. Teta se je obrnila **h** Kaji in ji zabičala, naj bo pazljiva. Ni še namreč pozabila dogodka iz lanskega leta. Kaja je po vsej sili želela **h** Gloriji na drugo stran potoka. Spotaknila se je na korenini in si zlomila nogo. Namesto **h** kosilu so se odpravile **k** zdravniku. Letos pa je teta želela, da imajo **z** nabiranjem gob manj smole.

In res, **iz** gozda so se vrnile **s** polno košaro gob in **z** zadovoljnimi obrazi. Zdaj bodo imele kaj postaviti **na** mizo.

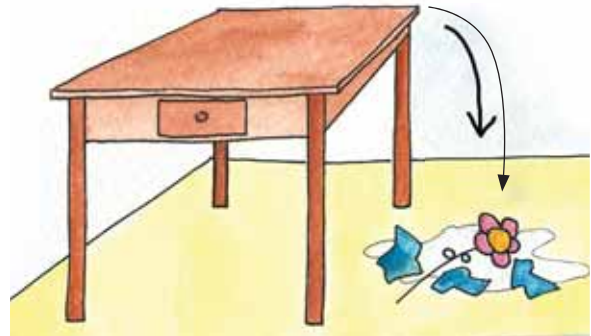
Barbara gre **v** gozd.

Barbara prihaja **iz** gozda.

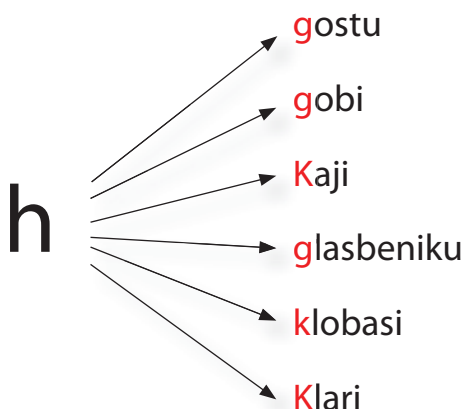

Vaza je **na** mizi.

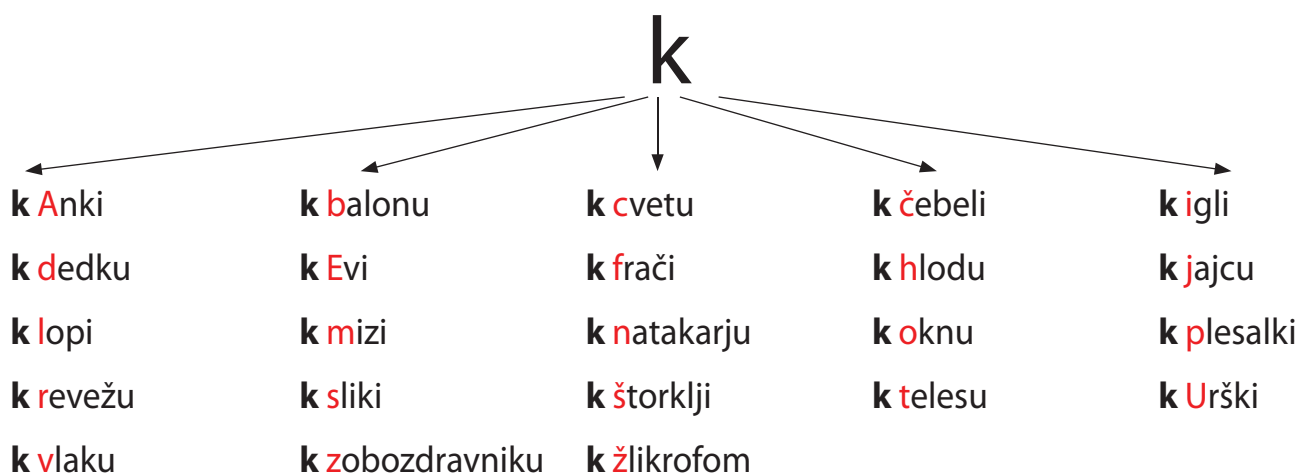

Vaza je padla **z** mize.

- **Vadi branje. Pazi, da prebereš krepko napisano črko povezano z besedo, pred katero stoji:**

Pred besedami, ki se začnejo z g ali k, postavimo **h**. Pred vsemi drugimi stoji **k**. **Beremo ju skupaj z naslednjo besedo, pišemo pa narazen.**

- **Preberi izhodiščno besedilo še enkrat.**
Pogovorimo se.

1. Kam se je odpravila teta Mici z nečakinjama?
2. Na kaj se je spomnila med potjo v gozd?
3. Zakaj je Kajo opozorila na pazljivost pri hoji?
4. Kako se je končalo nabiranje gob?

Povej, kaj pomeni?

- iti po gobe,
- imeti smolo.

- **Ko pripoveduješ o zanimivem dogodku, si morajo dogodki slediti v pravilnem časovnem zaporedju.**

Pripoved naj ima UVOD:

Kdaj se je dogajalo?

Kje?

S kom?

JEDRO:

Kaj se je dogajalo?

Kako?

Zakaj?

ZAKLJUČEK:

Kako se je razpletlo?

Kakšne so izkušnje?

V pripovedovanje vnesi svoja čustva, povej, kako si se počutil.

- **Pogovorimo se.**

1. Na koliko odstavkov je razdeljeno izhodiščno besedilo?
2. V katerem odstavku je opisana nesreča?
3. Kateri del pripovedi je najdaljši?
4. Kako se imenujejo posamezni deli pripovedi?
5. Se zdi dogodek zanimiv tudi tebi? Povej, zakaj.
6. Kaj pripomore k temu, da je zgodba zanimiva?
7. S sošolcem se preizkusita, kateri zna obnoviti pripoved s čim manj povedmi.

- Si že kdaj slišal, da kdo pripoveduje tako, da zgodba **nima ne repa in ne glave**. Kaj to pomeni?

- **Da se ti to ne bo zgodilo, pazi na naslednje:**

1. Napiši **osnutek**.
2. Izberi zanimivo vsebino, ki jo dobro poznaš.
3. Piši v odstavkih.
4. Ne ponavljaj istih besed.
5. Časovno zaporedje naj bo pravilno.
6. Ne oblikuj predolгих povedi.
7. Besedilo preberi in popravi napake.

Prepisano
popravljenno besedilo
je **čistopis**.

Težje besede: odstavke, ponavljanje, izhodišče, najdaljši, pazljivost

V NARAVI

POROČILO O DOGODKU

Janez se je vrnil iz šole v naravi in za šolsko glasilo napisal poročilo.

NARAVOSLOVNA ŠOLA V TOLMINU

Zadnji teden v maju sem se udeležil naravoslovne šole. Nastanjeni smo bili v ČŠOD Tolmin. Takoj po prihodu so nas razporedili po sobah. V vsaki sobi smo bili trije. Vstajali smo ob sedmih in hodili spat ob desetih. Najprej smo imeli jutranjo telovadbo in potem čas za umivanje. Po zajtrku je sledilo pospravljanje sob in ocenjevanje urejenosti le-teh. Po kosilu je bil obvezen počitek. Spat smo hodili ob desetih.

Aktivnosti na terenu so bile vsak dan dopoldne in popoldne. V okviru teh dejavnosti smo si ogledali muzej, stari del Tolmina, bunker, kaverno in nemško kostnico. Poslušali smo tudi pripovedovanje zgodovinarja o soški fronti. V torek smo se povzpeli na Kozlov rob, kjer so ostanki gradu. Zadnji dan dopoldne smo odšli v Tolminska korita z znano Dantejevo jamo.

Naravoslovne dejavnosti so potekale v gozdu, ob sotočju reke Tolminke in Soče, ob čistilni napravi in v učilnici. V učilnici smo spoznali razliko med akvarijem in terarijem. Opazovali smo kačo, skakače, ščurke in hrčke, ki živijo v terariju. Pogovarjali smo se o posledicah onesnaževanja narave.

Športne dejavnosti so trajale po dve uri dnevno. Streljali smo z lokom, plezali po umetni steni, kolesarili, igrali nogomet in badminton ter se v sredo z raftom spustili po Soči.

Po večerji smo imeli večerne animacije. Pisali smo dnevnik dela in igrali različne igre. Udeležil sem se tudi četrtkovega plesa.

Naravoslovni teden smo zaključili v petek s podelitvijo priznanj posameznikom. Priznanja je podelil pedagoški vodja doma.

Janez, 7. razred

Kaj pomeni?

sotočje – kraj, kjer se stekata reki

kaverna – jama, vdolbena v skalni teren

kostnica – prostor ali stavba za ohranjanje kosti

raft – gumijast čoln

animacija – spodbujanje k neki aktivnosti

- **Pogovorimo se.**

1. Kdo je pisec poročila?
2. O čem piše?
3. Kje je bilo poročilo objavljeno?
4. Kdaj je bil poročevalec v naravoslovni šoli?
5. Kako se imenuje hrib z ostanki gradu?
6. Naštej naravoslovne dejavnosti.
7. Katere od naštetih živali živijo v terariju?
8. V katerem odstavku izveš o športnih dejavnostih?
9. Kakšen namen ima poročilo?
10. Razveži kratico, ki jo najdeš v prvem odstavku.
11. So podatki v poročilu resnični?
12. Kako si sledijo dogodki?
13. Ali iz besedila izvemo, kako se je Janez v Tolminu počutil? Pojasni odgovor.

Poročilo je besedilo, ki natančno opisuje neko dogajanje v preteklosti. Odgovoriti mora na vprašanja **kdo, kaj, kje, kdaj, zakaj** in **kako**.

Poročevalec v poročanje ne vpleta lastnega mnenja.

Težje besede: terarij, ocenjevanje, ščurek, naravoslovje

SLOVENIJA, MOJA DEŽELA

- NE VRAG, LE SOSED BO MEJAK**
- **PRIPOVED O ŽIVLJENJU ZNANE OSEBE**

- KAJ, A TO JE TUDI DRUŽINA?**
- **BESEDNA DRUŽINA**

- A TO Z VELIKO ALI Z MALO?**
- **VELIKA ZAČETNICA**

- SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI D'JALA**
- **PRIPOVED O POTEKU DOGODKOV**
- **MATERINŠČINA**

- KO JE DOLGO PREDOLGO**
- **KRAJŠAVE**

NE VRAG, LE SOSED BO MEJAK

PRIPOVED O ŽIVLJENJU ZNANE OSEBE

- **Le kakšen je bil človek, ki je že pred več kot 200 leti napisal verze, ki so postali naša himna? Kakšno je bilo njegovo življenje?**

FRANCE PREŠEREN

Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem. V družini je bilo osem otrok.

Osnovno šolo je obiskoval v Ribnici na Dolenjskem, kjer je bil vpisan v zlato knjigo kot najboljši učenec. Gimnazijo je končal v Ljubljani, pravo pa je doštudiral na Dunaju.

Leta 1828 je prišel v Ljubljano in se zaposlil kot odvetniški pripravnik. Njegova najboljša prijatelja sta bila Matija Čop in Andrej Smole.

Pesnik je bil nesrečno zaljubljen v ljubljansko lepotico Julijo Primic. Prvič jo je srečal 1833 v cerkvi v Trnovem. V tem obdobju je napisal znano pesnitev Sonetni venec. Leta 1836 je spoznal Ano Jelovšek, s katero je imel tri otroke.

Po smrti prijatelja Matije Čopa je bil zelo osamljen. Uteho je iskal v pijači. Ko je bil že zelo bolan, je leta 1846 dobil samostojno odvetniško pisarno v Kranju. Tu je 8. 2. 1849 tudi umrl. Dan njegove smrti smo Slovenci proglasili za kulturni praznik.

Njegovo pesem Zdravljica (7. kitico) so leta 1991 po osamosvojitvi Slovenije razglasili za slovensko himno. Vse Prešernove najboljše pesnitve so izdane v knjigi Poezije. Njegove pesmi so prevedene v mnoge tuje jezike.

Prirejeno po: <http://www.preseren.net/slo/default.asp>

Kaj pomeni?

zlata knjiga – knjiga, v katero so vpisovali samo odlične učence

odvetniški pripravnik – odvetnik, ki poslov še ne opravlja samostojno
uteha – tolažba

• Pogovorimo se.

1. O kom govori izhodiščno besedilo?
2. Kdaj in kje se je rodil France Prešeren?
3. V katerem odstavku izveš, kje se je pesnik šolal?
4. Kdaj je prvič srečal Julijo Primic?
5. Kaj je predstavljeno v posameznih odstavkih besedila?
6. So podatki v besedilu resnični? Kako veš?
7. Komu je besedilo namenjeno?
8. Kateri dan je razglašen za slovenski kulturni praznik?

Izhodiščno besedilo
je **pri poved o
življenju osebe**.
Podatki so resnični.
Navedeni so
v takem zaporedju,
kot so se zgodili.

• Sošolcu povej:

1. datum in kraj rojstva in smrti pesnika Franceta Prešerna,
2. kraje, kjer se je šolal,
3. ime in priimek ženske, v katero je bil nesrečno zaljubljen,
4. priimke njegovih prijateljev,
5. naslov naše himne,
6. naslov Prešernove pesniške zbirke.

KAKO NAPIŠEŠ PRIPOVED O ŽIVLJENJU ZNANE OSEBE?

- Napišeš ime in priimek znane osebe in zakaj je pomembna,
- navedeš datum in kraj rojstva,
- predstaviš družino,
- šolanje,
- poklic,
- kraje službovanja,
- ali je imela ta oseba otroke,
- ustvarjanje,
- dosežke,
- datum in kraj smrti.

Ali veš, da je na
Prešernov rojstni
dan prost vstop v vse
kulturne ustanove v
Sloveniji?

Težje besede: odvetnik, dosežki, Zdravljica, Poezije, službovanje, zaljubljenost

KAJ, A TO JE TUDI DRUŽINA?

BESEDNA DRUŽINA

Pesnik France Prešeren je izhajal iz velike družine.

- Si že kdaj slišal, da imajo tudi besede svojo družino?

ljubezen, ljubek, zaljubljen, ljubljencek, ljubezniv, poljub, ljubitelj

V **besedno družino** spadajo tiste besede, ki imajo isti **koren**. Koren pri besedi določi osnovni pomen besede.

šiv (koren besede)

šivanka šivilja šivanje šivati šiviljstvo

pis (koren besede)

pisalo pismo pisar pisanje pisati zapisati prepisati dopisati

A TO Z VELIKO ALI Z MALO?

VELIKA ZAČETNICA

Ko si bral izhodiščno besedilo, si opazil, da so kraji šolanja in bivanja pesnika Franceta Prešerna napisani z veliko začetnico.

Vsa **naselbinska imena** pišemo z veliko začetnico: **V**rba, **R**ibnica, **D**unaj, **K**ranj, **L**jubljana. Tudi pri večbesednih imenih naselij sta večinoma obe imeni napisani z veliko začetnico: **K**ranjska **G**ora, **N**ova **G**orica, **B**ohinjska **B**ela. **Vendar pazi!** Če je v večbesednem krajevnem imenu druga beseda **vas, selo, trg** ali **mesto**, jo pišemo z malo začetnico. Zato: **N**ovo **m**esto, **D**epala **v**as, **O**patje **s**elo, **S**tari **t**rg.

Z veliko začetnico pišemo tudi:

- **imena prebivalcev** (Celjan, Jeseničan)
- **imena državljanov** (Slovenec, Italijan)
- **osebna imena** (Janez Novak)
- **naslove revij in časopisov** (Delo)
- **naslove knjig** (Bobri)
- **naslove filmov in oddaj** (Ne joči, Peter)

SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI D'JALA ...

PRIPOVED O POTEKU DOGODKOV

OSAMOSVOJITEV SLOVENIJE

Slovenija je bila dolga leta del velike države, ki se je imenovala Jugoslavija. Vedno pa smo si Slovenci želeli biti samostojni. Zato smo se na plebiscitu 23. decembra 1990 odločili, da bomo živeli v svoji državi. Odločitev je bila potrjena, ko so 25. junija 1991 v slovenskem parlamentu razglasili samostojnost in sprejeli novo ustavo.

Na proslavi ob razglasitvi samostojne države je naš prvi predsednik izrekel stavek: »Nocoj so dovoljene sanje, jutri bo nov dan!« Res se je že naslednje jutro v Sloveniji začela vojna z vojaki jugoslovanske ljudske armade. Trajala je 10 dni. Slovenci smo s svojim odporom pokazali, da mislimo resno, in v tej vojni zmagali.

25. junij je bil proglašen za največji državni praznik. Ta praznik se imenuje dan državnosti.

Trajal pa je še kar nekaj časa, da so našo državo priznale tudi druge države. Postala je članica OZN in NATO. Leta 2004 so nas sprejeli v EU.

1. januarja 2007 smo v naši državi uvedli novo plačilno sredstvo – evro.

Slovenska zastava

Težje besede: samostojnost, razglasitev, odpor, ljudska, državnost, plebiscit

Kaj pomeni?

OZN – Organizacija združenih narodov

plebiscit – ljudsko glasovanje na nekem ozemlju

parlament – zakonodajno in politično predstavniško telo

samostojen – nekdo, ki ravna po lastni presoji

ustava – temeljni zakon države

priznanje – izražanje prepričanja, da nekaj obstaja

EU – Evropska unija

- **Pogovorimo se.**

1. Koliko let je stara naša država?
2. Kako so si sledili dogodki ob osamosvajanju Slovenije?
3. Kako se imenuje praznik, ki ga praznujemo 25. junija?
4. Kaj pomeni, da so našo državo priznale tudi druge države?

- **Pripoveduj o svojih občutjih, ko vidiš ob praznikih plapolati slovenske zastave, ko slišiš petje naše himne, ko srečaš tujca, ki zna slovensko ...**

- **Povej, kako ravnamo, ko na proslavi pojejo ali zaigrajo himno.**

Slovenija – ime države
slovenščina – ime jezika
Imena držav pišemo
z veliko začetnico,
imena jezikov pa z malo
začetnico.

• Povej:

1. Kateri so državni jeziki v naših sosednjih državah?
2. Kakšen jezik je zate italijanščina?

Naš materni jezik je **slovenščina**. Materinščina ali materni jezik je tisti, ki se ga naučimo od staršev in se v njem najlažje sporazumevamo.

V slovenščini se pogovarjajo tudi Slovenci, ki živijo v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Tam so ostali po določitvi meja po drugi svetovni vojni. **To so zamejci.** Nekateri Slovenci so se izselili v druge države (v Argentino, Avstralijo, Ameriko ...). To so slovenski **izseljenci**. Tudi oni med seboj govorijo slovensko.

Težje besede: slovenščina, materinščina, zamejci, izseljenci, italijanščina, madžarščina

KO JE DOLGO PREDOLGO KRAJŠAVE

- Preberi spodnje povedi.

Učenci se v **OŠ** velikokrat pogovarjajo o državah, članicah **EU**. Na **TV** si lahko ogledajo dokumentarne oddaje o življenju **pr. n. št.** in o življenju po Kristusovem rojstvu. Razlago vseh manj poznanih besed si lahko Slovenci preberemo v **SSKJ**. Naše plačilno sredstvo je **€**.

Krepko napisane besede so krajšave.

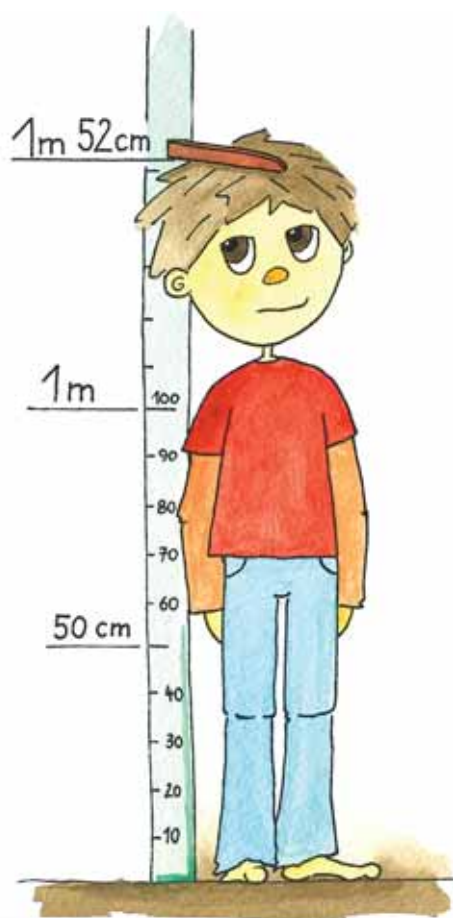
- SLO** – Slovenija
EU – Evropska unija
€ – evro
OŠ – osnovna šola
SSKJ – Slovar slovenskega knjižnega jezika
TV – televizija

pr. n. št. – pred našim
štetjem

ga. – gospa

kg – kilogram
dm – decimeter
l – liter
m – meter
cm – centimeter

• **Razveži krajšave v naslednjih povedih. Povedi z razvezanimi krajšavami prepisi v zvezek.**

1. Na TV večkrat gledam dokumentarne oddaje o državah, ki so članice EU.
2. Babica je kupila 5 kg breskev za vlaganje.
3. Vaška situla je nastala v daljnem 6. stoletju pr. n. št.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

ISBN 978-961-234-669-0

9 789612 346690